

Plan mot diskriminering och annan kränkande behandling

Enhetens namn: Balladens förskola

Gäller läsåret: 2015/16

Vår kommunala förskola och pedagogiska omsorg ger EKO
• Engagemang • Kvalitet • Omsorg

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Förskolan värdegrund	2
3. Förskolans främjande arbete	3
4. Förskolans förebyggande arbete	4
5. Upptäcka, anmäla, utreda, åtgärda och dokumentera	6
6. Framtagande och spridning av planen	7
Kontaktuppgifter	7
Bilagor	

1. Inledning

Förskolan har ett uppdrag att skapa bästa möjliga förutsättningar för alla barns utveckling och lärande. Förskolan ska aktivt främja alla barn lika rättigheter och möjligheter.

Förskolan ska enligt skollagen ha en plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen en likabehandlingsplan. Vi har valt att sammanföra de båda planerna till Balladens förskolas plan mot diskriminering och annan kränkande behandling, 2015-2016.

Planen beskriver vilka åtgärder som skall genomföras för att vi ska uppnå målen att:

- främja alla barns lika rättigheter samt motverka diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.
- Förebygga och förhindra att trakasserier och annan kränkande behandling sker.

Planen beskriver också vilka rutiner vi har för att utreda trakasserier och kränkande behandling samt vilka åtgärder vi vidtar vid förekommande fall. Beskrivning av de olika *diskrimineringsgrunderna* och definition av begreppen *trakasserier*, *likabehandling* samt *kränkande behandling* se bilaga 1. Hänvisning till relevanta lagar och styrdokument se bilaga

2. Förskolan värdegrund

Tre ord som beskriver vår värdegrund:

- ★ **Öppenhet** - På Balladens förskola ska alla känna sig välkomna, trygga och lika mycket värda oavsett kön, religion eller annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet, nationella minoriteter, funktionshinder samt sexuell läggning.
- ★ **Respekt** - Vi respekterar varandras olikheter och ser det som en tillgång. Ingen på Balladens förskola skall känna sig diskriminerad, trakasserad eller bli utsatt för kränkande behandling.
- ★ **Professionalitet** - Vi ger alla ett trevligt bemötande och delar med oss av våra kunskaper. Pedagogerna för dagligen en dialog med barnen kring hur vi ska vara mot varandra. Detta sker i vardagsituationer genom samtal med barnen. Pedagogerna bekräftar och resonerar med barnen om deras känslor.

3. Förskolans främjande arbete

Förskolans främjande arbete ska skapa en trygg miljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.” (Lpfö 98/10, s.4)

”Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.” (DO, S.27)

”Främjandearbetet utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Arbetet är alltså en del av förskolans fortgående värdegrundsarbete och de främjande insatserna riktar sig till alla barn. Det är viktigt att de olika diskrimineringsgrunderna lyfts fram och behandlas.” (DO, S.27)

Våra mål är att:

- Arbetet med diskrimineringsplanen ska bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat.
- Pedagogerna ska vara goda förebilder i det pågående arbetet med likabehandling genom att värdegrunden diskuteras, problematiseras och implementeras i verksamheten.
- Arbeta för att samtliga på förskolan skall ha en förståelse för allas lika värde.
- Barn och personal ska visa respekt för andra individer och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet.
- Barnen ska känna sig delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer.
- Vi vill stärka barnens självkänedom och självkänsla gentemot sig själv, andra barn och vuxna.
- Fortsatt kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten.
- Diskutera normer, attityder och relationer med personal, föräldrar och barn.

4. Förskolans förebyggande arbete

Förskolans förebyggande arbete handlar om att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Det förebyggande arbetet inriktas på risk- eller problemområden som identifierats genom en kartläggning av verksamheten.

Beskrivning av kartläggningen

Genomförande

Vi har genomfört kartläggningen genom att vara närvarande pedagoger i barngruppen samt att vi observerat vår dagliga verksamhet. Vi har i arbetet utgått från de olika diskrimineringsgrunderna. Efter avslutande observationer har vi i gemensamma samtal med båda arbetsgrupperna kommit fram till följande.

Metod

- Genom att vara aktivt närvarande i barnens lekar och aktiviteter.
- Genom att föra loggbok över var barn och vuxna befinner sig i lokalerna.
- Genom att använda den pedagogiska dokumentationen ur ett likabehandlingsperspektiv.
- Genom barnintervjuer med hjälp av bilder.
- Genom utvecklingssamtal samt daglig kontakt i hallen.

Slutsats

- Barnen behöver verktyg för att lösa konflikter.
- Vi kan se att vi behöver stöd i form av en pedagog som talar arabiska då majoriteten av barnen på förskolan pratar arabiska.
- Vi arbetar om barns intrigitet och lika värde.
- Pedagogernas bemötande av barnen skall vara lika oavsett kön. Pedagogerna ska medvetet reflektera över hur de uttrycker sig verbalt så de inte förstärker könstillhörigheten/genusnormen.

Insatser

Utifrån våra slutsatser behöver vi genomföra följande insatser:

- Samtal vid styrda och icke styrda aktiviteter om barns intrigitet och barns lika värde.
- Arbeta för att barnen skall få redskap till att själva lösa en konflikt samt förstå varandras signaler.
- Vi pedagoger är tydliga med vart gränserna går för vad man får säga till och göra mot varandra, både verbalt och fysiskt utifrån ett demokratiskt förhållningssätt.
- Vi pedagoger bekräftar och bemöter barnen likvärdigt oberoende av kön, ursprung, religion eller annan trosuppfattning d.v.s. i enlighet med vår läroplan och jämställdhet och genusuppdraget.
- Påminna våra kollegor om vårt förhållningssätt.
- Ett långsiktigt mål för oss är att skapa ett hållbart förhållningssätt i enlighet med läroplanens uppdrag d.v.s. att vi behöver i kollegiet lyfta frågor som handlar om genus och jämställdhet.

- Vi behöver problematisera vardagshändelser för att få syn på genusnormen/ genusmönster i vardagen.

Mål och insatser för innevarande läsår

Mål	Insatser	Ansvarig	Hur och när ska insatsen genomföras och följas upp?	Hur och när ska insatsen utvärderas?
Att bli bättre på att uppmärksamma när verbala kränkningar mellan barnen sker för att snabbare kunna sätta in främjande och förebyggande insatser.	Anställa en arabisktalande resurs på Blå Havet	Förskolechef	Resurs anställdes i ... och resultatet följs upp kontinuerligt.	Samtliga pedagoger och förskolechef vid stängningsdag i juni 2016.
Utökad kunskap om flerspråkighet och interkultur.	Högskoleutbildning för hälften av förskolans pedagoger.	Förskolechef och pedagogerna	Genom föreläsningar, litteraturstudier, tentor och seminarier. Följs upp regelbundet i arbetslagen och på förskolekonferenser.	Juni och oktober 2016

5. Upptäcka, anmäla, utreda, åtgärda och dokumentera

Förskolans anställda tar alla signaler om trakasserier och annan kränkande behandling på allvar. Vid minsta misstanke om att ett barn utsätts för kränkning av något slag startar en utredning av händelsen genom en anmälan till huvudman. Alla inom förskolan har ansvar för att motverka kränkande behandling. Förskolechefen har ett övergripande ansvar att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera organisationens rutiner för likabehandlingsarbetet.

Att upptäcka

Personalen arbetar nära barnen både inomhus och utomhus. De är noga med att uppmärksamma varandra på händelser och verbala uttryck som skulle kunna uppfattas som kränkande. Pedagogerna är lyhörda för vårdnadshavares synpunkter och tar deras oro över att en ev. kränkning kan ha skett på allvar.

Att anmäla

Minsta misstanke om att ett barn utsätts för kränkning av något slag ska anmälas till förskolechef. Förskolechef anmäler omgående misstanken om kränkning till huvudman och utredning startar. Om du som vårdnadshavare är orolig över att en kränkning kan ha skett ta omgående kontakt med pedagogerna eller förskolechef. Vid anmälan använd Blankett 1, *Anmälan till förskolechef/huvudman om att barn kan anses vara kränkt/trakasserat/diskriminerat* (Bilaga 3).

Att utreda och åtgärda

Utredning påbörjas så snart det kommer till verksamhetens kännedom. Utredningen ska allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen. Ansvarsfördelning för utredningen och åtgärder se Blankett 2, *Utredning vid kränkande behandling/trakasserier/diskriminering* (Bilaga 4).

Att dokumentera och följa upp

För att säkerställa att kränkningar upphör och inte upprepas så följs de upp och utvärderas. Vidtagna åtgärder och uppföljning ska systematiskt dokumenteras. Se bilaga 4.

6. Framtagande och spridning av planen

Tidsplan

Kartläggning utifrån diskrimineringsgrunderna ska genomföras under augusti.

Främjande och förebyggande arbete ska genomföras regelbundet.

Insatser och åtgärder ska utvärderas under juni och september.

Ny plan emot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas i oktober varje år.

Delaktighet och inflytande vid upprättande av planen

Samtliga **pedagoger** ska vara delaktiga i upprättande av planen. Pedagogerna ska genomföra kartläggningsarbete och delta i reflektioner och diskussioner i arbetslaget på sin pedagogiska utvecklingstid. Likabehandlingsarbete ska genomföras regelbundet i arbetslagen och tas upp på APT minst två gånger per år. En pedagog från varje avdelning har särskilt ansvar för att hålla likabehandlingsarbetet levande och upprättar tillsammans med förskolechef en ny plan varje år.

Barnen är delaktiga genom samtal med pedagogerna samt deltar i trygghetsvandringar och barnråd tillsammans med förskolechef. Pedagogerna har ansvar för att barns synpunkter beaktas vid upprättande av planen.

Vårdnadshavare är delaktiga genom att vi diskuterar likabehandlingsplanen vid inskolningssamtal och utvecklingssamtal. De är alltid välkomna att kontakta personalen eller förskolechef om det uppkommer någon fråga. Pedagogerna ansvarar för att föräldrars synpunkter beaktas vid upprättandet av planen.

Åtgärder för att planen ska bli känd i verksamheten

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara känd av all personal på förskolan. På enheten ska det finnas ett exemplar där alla signerat att man har tagit del av planen. Förskolechefen ansvarar för nyanställd personal och timvikarier får information om planen innan tjänstgöringen påbörjas. Förskolechefen har ansvar för att planen tas upp vid APT en gång i kvartalet eller då en fråga uppstår. Planen mot diskriminering och kränkande behandling skall finnas på förskolans hemsida samt vara tillgänglig för föräldrar på väl synlig plats på förskolan. Planen skall tas upp av pedagogerna vid inskolningar och utvecklingssamtal.

Kontaktuppgifter

Förskolechef: Åsa Magnor

Telefon: 0522-69 72 92

E-post: asa.magnor@uddevalla.se

Verksamhetschef förskola: Lena-Maria Winberg

Telefon: 0522-69 72 01

E-post: Lena-Maria.Vinberg@uddevalla.se

Definitioner och begrepp

”Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling” (Skolverket, 2012).

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som kan kopplas till någon av diskrimineringsgrunderna (Skolverket, 2012). ”Om ett barn eller elev utsätter en annan elev för trakasserier räknas det inte som diskriminering. Däremot måste en huvudman som fått kännedom om att någon känner sig trakasserad utreda om det är så och i så fall sätta stopp för det. Det är huvudmannens ansvar att se till att trakasserier inte förekommer.” (*Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda*, Skolverket 2014).

Kränkande behandling

Enligt skolverket (2012) är en kränkande behandling ett uppträdande som innebär att barns värdighet kränks, utan att ha samband med någon utav diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan handla om att exkludera eller hota någon och kan inträffa vid enstaka tillfällen, eller vara systematiska och återkommande. Vid kränkande behandling kan det förekomma fysiskt våld, t.ex. slag och knuffar. Det kan även handla om verbala kränkningar såsom nedsättande tilltal, skällsord, ryktesspridning, förolämpningar, etc. Även social utfrysning genom blickar och miner kan vara ett uttryck för kränkande behandling. Den kan vara riktad mot en eller flera personer samt utövas av en eller flera personer. Kränkande behandling kan ske dolt eller på ett synligt sätt.

Diskriminering och diskrimineringsgrunderna

De i diskrimineringslagen sju angivna diskrimineringsgrunderna *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck*, ligger till grund för det skydd en person har mot diskriminering. Diskriminering handlar om att någon, mot bakgrund i en eller flera av diskrimineringsgrunderna, missgynnas direkt eller indirekt (Skolverket, 2012).

Diskriminering utförs endast av den som har makt att missgynna med utgångspunkt i diskrimineringsgrunderna. I juridisk bemärkelse kan inte barn diskriminera varandra. Det innebär att det endast är personalen eller huvudmannen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Direkt diskriminering innebär att bli behandlad sämre än någon annan utifrån någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Indirekt diskriminering handlar om att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som kan kopplas till en viss diskrimineringsgrund.

Likabehandling

Begreppet likabehandling innebär inte att alla barn ska behandlas lika, utan om att alla barn oavsett någon diskrimineringsgrund ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter (Skolverket, 2012).

Lagar och styrdokument

1. DISKRIMINERINGSLAGEN (2008:567)

1 Kap. Inledande bestämmelser

Syftet med denna lag är att främja lika rättigheter och möjligheter och motverka diskriminering mot bakgrund i kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

<http://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/>

2. SKOLLAGEN (2010:800)

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

Syftet med bestämmelserna i skollagen om kränkande behandling handlar om att motverka kränkande behandling av barn och elever.

https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/#K6

3. LÄROPLAN FÖR FÖRSKOLAN 98/10

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling”.

http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2442

4. BARNKONVENTIONEN OM BARNETS RÄTTIGHETER, Artikel 2:

”Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får inte barn diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.”

<http://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/>

Anmälan till förskolechef/rektor om att barn/elev anser sig vara kränkt/trakasserad/diskriminerad**Uppgifter samt beskrivning av händelsen**

Enhetens namn:	Anmälare:
Barnets/elevens namn:	Ålder/årskurs:
Datum för händelsen:	

 Utredning om kränkning enligt skollagen ska genomföras Utredning om trakasserier enligt diskrimineringslagen ska genomföras**Kort beskrivning av händelsen:****Underskrift**

Datum då anmälan lämnas till förskolechef/rektor:

Underskrift anmälare

Anmälan lämnas till förskolechef/rektor skyndsamt (i direkt anslutning till händelsen)

Förskolechefs/rektors anmälan till huvudman om att barn/elev anser sig vara kränkt/trakasserad/diskriminerad**Utredning**

Utredning inleds (datum):	Ansvarig för utredningens genomförande:
---------------------------	---

Underskrift

Datum då anmälan lämnas till huvudman:

Underskrift förskolechef/rektor

Anmälan lämnas till huvudman skyndsamt (i direkt anslutning till att förskolechef/rektor får kännedom om händelsen) genom att denna blankett skickas till Barn och utbildningsförvaltningen, registrator, Stadshuset, 451 81 Uddevalla

Utredning vid kränkande behandling/trakasserier/diskriminering

Enhetens namn:	Anmälare:
Barnets/elevens namn:	Ålder/årskurs:
Datum för händelsen:	Ansvarig handläggare/utredare i ärendet:

Utredarens beskrivning av händelsen samt bedömning

Beskrivning av händelsen:
Samtal med berörd elev och andra uppgiftslämnare: (datum och vad som framkommit)
Samtal med vårdnadshavare (datum och vad som framkommit)
Utredaren gör följande bedömning av händelsen:

Utredarens åtgärder	Datum
Verksamheten har vidtagit följande åtgärder för att lösa situationen och undvika att den upprepas:	
☐ Händelsen har registrerats som tillbud eller skada	
☐ Händelsen är utredd och avslutas. Handlingarna överlämnas till förskolechef/rektors.	
☐ Händelsen är utredd och kräver uppföljning på följande sätt:	
☐ Ärendet överlämnas till förskolechef/rektors för vidare handläggning	
Förskolechefs/rektors åtgärder	Datum
☐ Ärendet överlämnas till elevhälsa för vidare handläggning	
☐ Ärendet överlämnas till trygghetsgruppen för vidare handläggning	
☐ Anmälan görs till polismyndighet	
☐ Anmälan görs till socialförvaltningen	

Förskolechefs/rektors uppföljning

Uppföljning sker på följande sätt:
